

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria-Vlada-Government

Ministria e Ekonomisë dhe Financave - Ministarstvo Privrede i Finansija - Ministry of Economy and Finance

Administrata Tatimore e Kosoves - Poreska Administracija Kosova - Tax Administration of Kosovo

ADMINISTRATIVNO UPUTSTVO Br. 14 / 2010
O SPROVODJENJU ZAKONA BR. 03/L-162 ZA POREZ NA PRIHOD
KORPORACIJA

Ministarstvo za Privredu i Finansije

Na osnovu člana 39 Zakona br 03/L-162, " O Porezu na Prihod Korporacija", Ministar Ministarstva za Privredu i Finansije,

objavljuje:

ADMINISTRATIVNO UPUTSTVO BR. 14 /2010 O SPROVODJENJU ZAKONA BR. 03/L-162, O POREZU NA PRIHOD KORPORACIJA

Clan 1 Cilj i Delokrug

Cilj ovog Administrativnog Uputstva je uspostavljanje procedura i zahteva za sprovođenje propisa Zakona br.03/L-162 "Za Porez na prihod Korporacija"(dalje kao:Zakon).

Clan 2 Prihodi od Prodaje Robe

1.Poreski obveznik sa prihodima od prodaje robe, koja sadrže zalihe, radi utvrđivanje cene prodate robe, treba da služe metodom FIFO (prvi-unutar-prvi-vani) ili drugim metodama priznate prema Standardima Računovodstva Kosova(n.pr.prosečna ponderirana cena ili specifična metoda identifikacije), pod uslovom da poreski obveznik ne promeni njihovu metodu zaliha u toku jednog poreskog perioda.

(Komentar: Kosovski Standardi Računovodstva idu u pravcu njihovih izravnjenja u IFRS (Medjunarodni Standardi Finansiskog Izveštavanja). Pošto metoda LIFO (poslednji - unutar – prvi – vani) ne dozvoljava se prema IRFS, na Kosovu dalje ne dozvoljava se njihovo korišćenje za ciljeve poreza na prihode).

2. Bilo koja metoda koja se koristi za utvrđivanje cene prodate robe, ona ce se koristiti za godinu za koju je izabrana, plus najmanje za tri sledećih dodatnih poreskih godina. Poreski obveznik koji namerava da izmeni ovu metodu nakon tog poreskog perioda, tražiće individualno objašnjenje od PAK da dozvolji ovu izmenu u saglasnosti sa važećim propisima Zakona Br.03/L-222 o Poreskoj Administraciji i Postupcima.

Clan 3 Prihodi od Neopredmećene Imovine

1. Za ciljeve stava 1.10 člana 2 Zakona, kategorije neopredmećene imovine koja se sastoje samo od prava i nemaju fizički oblik su:

1.1. patenti, otkrića, formule, procesi, dizajniranja, modeli, tajnosti trgovine i pružanje posebnih znanja;

1.2. prava autora uključujući prava za književna dela, muzičkih kompozicija ili umetnickih dela;

- 1.3. trgovinske embleme, trgovinska imena ili imena marke,
- 1.4. ekskluzivna prava, licence ili ugovori,
- 1.5. metodi, programi, sistemi, procedure, kampanja, ankete, studije, planiranja, procene, liste klijenata ili tehnički podaci,
- 1.6. kompjuterski softueri, i
- 1.7. druga slična prava.

2. Oko kompjuterskih softuera , licenci (kao razlika od prodaje) prava autora u kompjuterskom programu, davanje pravo upotrebe (kao razlika od prodaje) kopiju programa koja podležu prava autora i snabdevanje saznanjima za kompjuterske programe (za razliku od davanje usluga za razvoj i modifikaciju kompjuterskih programa) smatraće se kao prihod od neopredmećene imovine u obliku pravo vlasništva.

Član 4

Prihodi od dugoročne izgradnje

1. Stav 5 člana 5 Zakona predviđa odstupanje od normalnih pravila utvrđivanja oporezivih prihoda za poreske obveznike angažovane na dugoročne projekte i ugovore izgradnje. Za ciljeve ovog člana, dugoročni građevinski ugovori i projekti su ugovori i projekti povezane sa građevinskim poslovima gde se gradnja traje više od godinu dana prihoda. Ovi ugovori uključuju one za:

1.1 izgradnju zgrada, mostova, brana, postavljanje cevi, tunela i drugi projekti civilnog inženjeringa,

1.2 aktivnosti koja se povezuju sa ovima, potkopavanje, projekti velikog udaljavanja zemljište,

1.3. gradnja velikih predmeta za fabrike uključujući i brodove i transportnih parabrodova, i

1.4. slične ugovore povezane oblasti, n.pr. ugovori za klimatizaciju i grejanje, veliki ugovori postavljanje električne mreže i ponovno postavljanje električne mreže, velika renoviranja hotela, prodavnica, veliki ugovori menadjiranja izgradnje itd.

1.5. Ali ne uključuju ugovore prodaje i snabdevanja u toku vremena kada obično ove mogu da se smatraju kao prodaja trgovinske zalihe n.pr. postavljanje nameštaja kancelarije u novoj zgradi i u onim slučajevima kada nameštaj treba postavljati u toku primo-predaje.

2. Za ciljeve oporezivanja, poreski obveznici angažireni u dugoročnim građevinskim ugovorima i projektima svrstavaju se na tri velike kategorije:

2.1. “izvodjać ” – oni koja izvide građevinske radove (bilo neposredno ili preko podizvodjača) oni obično plaćaju od jednog „investitora“ koji plaća progresivno za građevinske radove, preko jedne kombinacije isplate avansa, progresivnih isplata i finalnih isplata;

2.2. “investitori” – oni koji finansiraju radove građevinskog ugovora i plaćaju “izvodjača” zataj rad;

2.3. “izvodjać-investitor” – oni koji samifinansiraju i izvide radove građevinskog ugovora.

3. Za ciljeve poreza na prihod korporacija:

3.1. “izvodjači” dozvole se da koriste ili metodu “procenata izvršavanja planiranih troškova”(gde izveštavani prihodi i troškovi zasnivaju se na proporciju izvodjenih radova i zasniva se na proporciju koju imaju nastali troškovi ugovora izvdjenih radova do tog datuma, u odnosu na ukupnim troškovima predviđene ugovorom.

Primer:

Primer u nastavku ilustruje jednu metodu utvrđivanja faze kompletiranja jednog ugovora i vremenskog trajanja priznavanje prihoda i troškova ugovora.

Jedan gradjevinski ugovarać ima fiksnu cenu od 250,000 evra za izgradnju jednog mosta. Početan iznos saglasnogi na ugovoru je 250,000 evra. Prva pretpostavka ugovaraća za troškove ugovora je 150,000 evra. Objekat treba da se izgradi u toku 2010 i 2011 godine.

Ugovarać utvrđuje fazu kompletiranja ugovora računajući deo troškova koja su nastala za dosadašnji izvodjeni rad do sada imajući u vidu krajne celokupne troškove ugovora. Jedan sažetak finansiskih podataka u periodu izgradnje su:

	2010	2011
Početni iznos prihoda saglasan na ugovori	250,000	250,000
Nastali troškovi do datuma	90,000	150,000
Troškovi ugovora za kompletiranje ra 60,000		
Ukupni procenjeni troškovi ugovora	150,000	150,000
Procenjeni dobit	100,000	100,000
Faza kompletiranja (90,000/150,000)	60%	100%

Iznosi prihoda, troškova i priznatog dobita u pregledu prihoda u zadnje dve godine:

Do Priznate u Priznate u sada prošle godine aktulnoj godini 2010

2010

Prihodi (250,000 x 60%)	150,000	150,000
Troškovi (150,000 x 60%)	90,000	90,000
Dobit	60,000	60,000

2011

Prihodi	250,000	150,000	100,000
Troškovi	150,000	90,000	60,000
Dobit	100,000	60,000	40,000

3.2. “zvodjaći” i “izvodjaći-investitori” su obavezni da koriste metodu „oporezivanja prema obraćunavanju(gde se prihodi izveštavaju zasnivajući se na primljenim naplatama, akrealnim”(gde postoji pravo prijema zasnivajući se na ugovor), i troškovi priznaju se proporcijonalno sa istim osnovama). U slučajevima kada u nijednom poreskom periodu nije primljen nijedan dohodak i nije

sklopljen nijedan ugovor koji bi omogućio da prima koji dohodak, tada nema prihode za izveštavanje i troškovi se ne priznaju u odnosu na građevinske dugoročne ugovore u toj poreskoj godini.

Primer:

Dvogodišnji ugovor sa ukupnim očekivanim prihodima od 200,00 evra i ukupnih troškova projekta od 150,000 euro. Priznati fondovi prve godine 100,000 euro Nastali troškovi u prvoj godini 50,000 euro Priznati prihodi za prvu godinu je sledeća:

Prihodi u prvoj godini 100,000 evra (što predstavljaju 50% ukupnih očekivanih prihoda ugovora) 75,000 evra (što su 50% očekivanih ukupnih troškova).

Bruto dobit 25,000 evra.

3.3. Kada posle završetka građevinskog ugovora od “investitora” ili “izvodjača radova/investitora” postoje delovi izgradnje koja nisu prodana, gde prihodi iz tih prodaja, (i njihovi prateći troškovi) još nisu priznate, vrednost ovih neprodanih delova registruju se kao inventar investitora ili izvodjača radova/investitora i vode se i njihovo stanje bilansa dok se prodaju.

3.4. Ne dozvoljava se korišćenje metode “Završetka ugovora”, (gde se ne izveštavaju prihodi ili troškovi do godine kada se završava dugoročni građevinski ugovor).

3.5. Generalni Direktor PAK-a ubuduće, može da donese javnu odluku, i da dozvolji druge metode za vođenje prihoda i troškova u dugoročnim građevinskim ugovorima, osim ovih gore navedenih.

3.6. Svaki poreski obveznik koji je počeo dugoročne građevinske ugovore pre stupanje na snagu ovog Administrativnog Uputstva, koja su obračunata drugim metodom od one priznate prema ovom stavu, treba da izmene svoju metodu i koriste one priznate prema ovom stavu, u poreskoj godini u kojem ovo Administrativno Uputstvo stupa na snagu, i urediće sredjivanje svojih oporezivih prihoda u toj poreskoj godini radi prikaza izmenu metode.

4. Mnoge dugoročne građevinske ugovore i projekti obuhvataju teret isplata ugovora “avansa” na početku, koja mogu biti isplative kada su se desile sasvim manji troškovi ili nije bilo uopšte troškova. U ovim slučajevima oporezivanje ovih prihoda , treba da se utvrđuju prema metodi koju poreski obveznik koristi da bi obračunavao prihode iz ovih ugovora i projekata. Ako Poreski obveznik koristi metodu Poreza na Lična Primanja kada su obračunate (investitor i izvodjač radova/investitor) , kao isplate “avansa”, biću deo oporezivih prihoda kada se priznaju, ali ako poreski obveznik koristi metodu “ procenta nastalih planiranih troškova “ (izvodjača radova), ove isplate “avansa” su samo deo oporezivih prihoda samo na osnovama raspodele prema toku ugovora.

5. Od značaja je da priznate ili deo izvodjenih pravilno prikazuju pri kraju godine ili na kraju svake poreske godine. Poreski obveznik koji koristi metodu “ oporezivanju prihoda onako kako se obračunavaju”, ne može da produži procenu prihoda ugovora prosto namernog podržavanja ili produžavanjme faturisanja do posle kraja poreske godine, kada je bilo pravo prema ugovoru za fakturisanje pre kraja poreske godine.

6. Bez obzira na gore nevedenih stavova, ako neki građevinski dugoročni ugovor sadrži propis za zadržane isplate (gde postoji propis za klijenta da zadrži procenat cene ugovora dok ne prodje period na ugovoru specifičnog zadržavanja), ove isplate nisu deo oporezivih prihoda dok ugovarać primi ili da ima pravo da primi od klijenta. Kada ovaj zadržani novac plate ugovaraću aktuelno pre nego one postanu obaveza, pod uslovom da ugovarać otkloni svaki neispravnost pre nego što se vrši primo-predaja od klijenta, one se smatraju kao oporezivi prihodi kada se ovaj novac primi.

Samo ako se zadrže u poseban račun i nisu na raspolaganju za isplatu i opšte koristi od ugovaraća, dok se završavaju građevinski radovi, kojom prilikom novac ne smatra se oporezivi prihod dok ugovaraću priznaje pravo da ih podigne ili da koristi.

7. Kada ima transakcionit razmena (barter) kao deo građevinskih dugoročnih ugovora, one se priznaju kao prihodi ili troškovi tržišne vrednosti shodno članu 47 Zakona Br. 03/L-222 o Poreskoj Administraciji i Postupcima. U slučajevima kada tržišna vrednost ne može da se utvrduje i da se vrši razumna procena, investitor ili izvodjać radova/investitor može da aplicira u PAK (uz opravdanu odgovarajuću evidenciju) radi usvajanje priznavanje ovih prihoda i troškova od barter transakcije na kraju građevinskog ugovora

Član 5 **Prihodi od Lizinga**

1. Stav 6 člana 5 Zakona traži donošenje jednog podzakonskog akta radi objašnjenja kako se utvrđuju i izveštavaju oporezivi prihodi od operativnog i finansiskog lizinga.

2. "Finansiski lizing" utvrđen je u stavu 1,27 člana 2 Zakona, kao "lizing koji vrši transferu uglavnom sve opasnosti i naplate trenutka za vlasništvo jedinog vlasnika". Finansiski lizing mora da ispunjava najmanje jedan od ovih uslova:

2.1. rok lizinga da je duži od sedamdesetpet odsto (75%) veka upotrebe aseta dat sa lizingom;

2.2. da ima transfer vlasništva aseta dat lizingom kod primalaca lizinga na kraju roka lizinga;

2.3. da postoji mogućnost kupovine lizinga dat lizingom sa "prihvatljivom cenom" na kraju roka lizinga, ili

2.4. aktuelna cena naplate lizinga, smanjena jednom prihvatljivom normom smanjenja prevazidje devetdesetodsto (90%) prave vrednosti tržište aseta.

(Komentar 1: Oko ovih prvih uslova, PAK obično priznaje vek koristi aseta dat lizingom kao da je isti vek koristi što PAK priznaje za ciljeve amortizacije prema ovom Zakonu. Na alternativan način davalac lizinga i primalac lizinga mogu da vrše alternativnu procenu veka koristi jednog aseta u svakom posebnom slučaju, zasnivajući se na procenu proizvođača opreme za vek očekivane koristi njihove opreme u zavisnosti od izmena na održavanju i uslove rada. U bilo kojem slučaju, na primer ako jedan aset ima vek trajanja od 5 godina a rok lizinga je duži od 45 meseci (75% tog veka trajanja) lizing biće finansiski lizing.)

(Komentar 2: Oko ovih zadnjih uslova, aktuelna vrednost naplate lizinga je vrednost naplata u datumima njihovih naplata, smanjena radi pregleda vremenske vrednosti novca. Na primer, znaš da naplata od 100 eura danas je ekvivalentno sa naplatom od 105 eura za vreme od godinu dana, kao da je norma smanjenja/godišnje kamate od 5%. Aktuelna vrednost od 100 eura koja treba da se isplati u periodu od godinu dana uz pretpostavku da je kamatna stopa/smanjenje od 5% je 95 eura 23 centi (=100 eura potrebna naplata za godinu dana podelena sa 105 koja je 100 eura ako je sada tražena naplata i plus 5% kamate). Za naplatu lizinga za rokom od 2 godine, aktuelna vrednost ove naplate biće 90 eura i 70 centi (= potrebna naplata od 100 eura za period od dve godine podelena sa 110.25 koja bi iznosila 100 eura ako je naplata sada tražena, plus 5% kamate povećana za dve godine). Obračunavanja aktuelne vrednosti, treba da izvrše za svaku naplatu lizinga sa totalom iznosa ovih aktuelnih vrednosti, upoređena sa podjednakim iznosem sa 90% prave tržišne vrednosti a seta dat sa lizingom, radi utvrđivanje lizinga da li je pod ovim uslovima finansiski lizing).

3. Finansiski lizingi tehnički su tretirani kao finansiki sporazumi, gde primalac lizingkupi aset uzet lizingom od davalaca lizinga. Ovi lizingi obično tretiraju se i za ciljeve računovodstva i za poreske ciljeve, kao progresivna prodaja a seta dat sa lizingom od Davalaca lizinga za primalaca lizinga, gde davalac lizinga smatra se da daje kredit kao avans za primalaca lizinga, koju primalac lizinga koristi za kupovinu a seta lizingom – za ciljeve poreza na prihode je:

3.1. progresivna prodaja a seta dat lizingom sa komponentom glavnine naplate lizinga koja oporezivana za davalaca lizinga,

3.2. kupovina a seta dat lizingom na početku lizinga (gde primalac lizinga ima pravo da traži smanjenje amortizacije u vezi a seta dat lizingom), i

3.3. Kredit od Davalaca lizinga, sa komponentom kamate naplate lizinga, koja je procenjena za davalaca lizinga a smanjena za primalaca lizinga. Ne traži se da porez na izvoru na komponentu kamate primalaca lizinga da se smanji od primalaca lizinga kada primalac lizinga je finansiska institucija ovlašćena od Centralne Banke Kosova.

Primer:

Kompanija A daje lizingom novu motronu vozilu Kompaniju B finansiskim lizingom od četiri godine. Prema lizingu Kompanija B je dužna da plati Kompaniji A naplatu lizinga od 48 meseci po 200 eura, koja uključuje komponentu kamate od 20 eura. U prvoj godini lizinga, davalac lizinga procenjuje se na 2400 eura (računajući glavninu priznatu 2160 i 240 priznata kamata u toku lizinga). Primalac lizinga biće u stanju da traži amortizaciju sa totalnom cenom koštanja motornog vozila od prve godine lizinga, i biće u stanju da traži komponentu kamate (ali ne komponentu glavnine) kao poresku olakšicu. U kasnijim godinama lizinga, davalac lizinga nastaviće da, nastaviće da prizna glavninu i prihode od kamate, i primalac lizinga nastavlja sa pravom da traži amortizaciju i troškove kamate. Na kraju perioda lizinga, svaka opcija “prihvatljive cene” za kupovinu izvršenih naplata od primaklaca lizinga biće procenjene za davalaca lizinga, i primalac lizinga nastaviće sa pravom da traži amortizaciju ali neće imati druge poreske konsekvence dok primalac lizinga prodaje ili na neki drugi način otudjuje poresko vozilo. Ako davalac lizinga vraća

motorno vozilo to za ciljeve poreza smatra kao “prodaja” motornog vozila od primalaca lizinga za davalaca lizinga sa poreskim posledicama, zavisno od stope dobita ili gubitaka u “prodaju” motornog vozila u to vreme.

4. “Operativni Lizing” u stavu 1,26 člana 2 Zakona, utvrđeno je kao “svaki lizing koji nije finansiski lizing”. Operativni lizing slično je sporazumu davanje pod kirijom aseta – naplate lizinga su potpune umanjene za primalaca lizinga i potpuno oporezive za davalaca lizinga. Pošto davalac lizinga je vlasnik aseta koji dat lizingom, davalac lizinga može da traži umanjjenje amortizacije shodno propisima amortizacije ovog Zakona.

Član 6

Nepriznati Troškovi

1. Stav 1 Član 8 Zakona odnosi se na nepriznate troškove. Dolje navedeni troškovi su nepriznati kao troškovi:

1.1. *Kosto prihvata i poboljšanje zemljište.* Kao pravilo, zemljište vremenom ne izgubi svoju vrednost i nepodležu kvaru. Zemljište lako se konvertira u gotov novac. “Poboljšanje” znači rad na povećanju vrednosti zemljište koja uključuje uradjenje drenaže, izgradnje terasa, kanalizacije i vodovoda i slični poslovi koja postaju deo zemljište i koja povećaju ukupnu vrednost zemljište.

1.2. *Kosto zakupa, poboljšanja, obnova i ponovna izgradnja aseta koja su kapitalizovana i amortizovana.* Takvi troškovi pokriju se preko priznavanje amortizacije.

1.3. *Kazne, sankcije, troškovi i kamate koja se odnose na njih.* Takvi troškovi dešavaju se kada poreski obveznici krše pozitivne poreska pravila i druge obaveze. One pokriju se dobitom posle poreza.

1.4. *Porez na prihode.* Bruto plate uključujući porez na lična primanja, zadržavanje na izvoru od zaposlenih, predstavljaju trošak, dakle su priznate. Porez za Prihod Korporacija ne priznaje se kao trošak jer se obračunava nakon smanjenje svih priznatih troškova.

1.5. *Umanjeni PDV* ne priznaje se ako je povraćaj ili kreditiran od obračunatog PDV-a. U jednom posebnom slučaju, priznaje se kao umanjen a to je kada poreski obveznik za prihode korporacija, koji je birao da obračunava prihode i troškove na “realnoj” osnovi, nije stigao prag za registrovanje u PDV a time nema pravo tereta PDV na unutrašnja snabdevanja.

1.6. *Gubici za prodaju ili razmena imovine medju povezanih lica.* Dobici za prodaju ili razmena pokretne ili nepokretne imovine izmedju povezanih lica formiraće deo oporezivog prihoda stranke koja ostvaruje dobit, a istovremeno stranka koja ima gubitak neće biti u stanju da traži ovaj gubitak kao umanjeni trošak.

1.7. *Penzioni doprinosi u maksimalan iznos priznat penziskim zakonom Kosova.* Zakon koji reguliše penzije, koga menadjuje Trust Penzione Štednje Kosova, dozvoljava poslodavcima da odvajaju dobrovoljne penzione doprinose za njihove zaposlene do maksimalnog iznosa od 15% bruto plate zaposlenog. Takvi doprinosi su umanjeni za poslodavca, ali svaki veći iznos od tog iznosa nije umanjen.

Član 7 **Priznati Troškovi**

1. Stav 2, člana 9 Zakona, predvidja umanjenje za troškove edukacije za zaposlenog. Podstav 2,4 ovog člana traži da zaposleni nakon završetka edukacije za koju su iplaćeni troškovi od poslodavca, ostaje u radnom odnosu sa poslodavcem za jedan minimalan period. Za ciljeve ovog podstava, minimalan period je 24 meseci.

2. Ako jedan zaposleni, nakon završetka edukacije za koju je njen/a poslodavac platio troškove, napušta posao pre 24 meseci tada:

2.1 ako zaposleni potpuno platio troškove edukacije poslodavcu, vršiče procena poslodavca za ponovno plaćanje u godini u kojoj je vršena ponovno plaćanja, i ne vrši se traženo umanjenje poreza oko tih troškova;

2.2. ako zaposleni delimično platio troškove edukacije poslodavcu, vršiče procena poslodavca za ponovno delimično plaćanje u godini u kojoj je vršena ponovno plaćanja, i umanjeni troškoi poslodavca u godini u kojoj je zaposkljeni napustio posao umanjuju se od bilansa iznosa troškova edukacije umanjeni unapred).

2.3. ako zaposleni nije ponovo platio troškove edukacije poslodavcu, umanjeni troškoi poslodavca u godini u kojoj je zaposkljeni napustio posao umanjuju se shodno članu 5 ovog Administrativnog Uputstva.

3. Stav 6 člana 9 Zakona referiše, troškovima oko operativnogiI finansiskog lizinga. Takvi troškovi, biče umanjeni shodno člani 5 ovog Administrativnog Uputstva.

4. Stav 7 člana 9 Zakona kaže, da bise troškovi priznali kao umanjeni, svi troškovi moraju dobro biti argumentovani adekvatnim dokunetima koja su na raspolaganje za kontrolu, na zahtev Poreske Administracije. Zahtevi za dokumentaciju za umanjene troškove prikazano je u članu 23 Administrativnog Uputstva Br. 15/2010 o sprovođenju zakona Br.03/ L-222 o Poreskoj Administraciji i Postupcima.

Član 8

Priznata Umanjenja

1. U stavu 1 člana 10 Zakona, izraz „*obračunate pre nego što se umanjuju dobrotvorni doprinosi*” znači da se primenjuje priznati limit od 5% na bruto dobit, pre nego što se takav trošak umanjuje od uravnjenih bruto prihoda.

Primer:

Ako jedna kompanija ima bruto dobit, pre dobrotvornih doprinosa od 10.000 evra, i ona odvojila donaciju za jednu bolnicu od 400 evra, primenjivaće dozvoljeni limit od 5% na 10.000 evra, a ne na $10.000 - 400 = 9.600$ evra. U ovom slučaju 400 evra potpuna su umanjena jer su unutar dozvoljenog limita od $10.000 \times 5\% = 500$ evra.

2. Prema stavu 4 člana 10 Zakona, poreski obveznici koje traže umanjnje u vezi doprotvornih doprinosa stvorena u toku poreskog perioda, za vreme deklarisanje godišnje poreske deklaracije, obavezni su da donose odgovarajuće finansijske preglede, potpisani i pečaćeni kuponi od strane korisnika dobrotvornih doprinosa, koja potvrđuju ciljeve tih donacija, iznose tih donacija i vreme kada su date donacije. Umanjenje dobrotvornih doprinosa mogu da traže samo oni poreski obveznici koje plaćaju porez na osnovu realnih prihoda, i koji su već obavezni da dOstavljaju jednu godišnju poresku deklaraciju. Poreski obveznici sa paušalnim porezom ne mogu da traže ovu umanjnje.

3. Svaki kupon referisan u gornjem navedenim stavu mora da sadrži sledeće informacije:

- 3.1. ime donatora;
- 3.2. identifikacioni poreski broj(Fiskalan broj)donatora, ili kada je donator pojedinac koji nije obavezan da ima Fiskalan broj, lični indentifikacioni broj;
- 3.3. adresu donatora;
- 3.4. ime lice donatora za kontakte i broj telefona;
- 3.5. ime primalaca;
- 3.6. identifikacioni poreski broj(Fiskalan broj)primalaca;
- 3.7. adresu primalaca;
- 3.8. ime lice za kontakte primalaca i broj telefona;
- 3.9. iznos nagradjenog dobrotvornog doprinosa;
- 3.10. datum donacije;
- 3.11. deklaraciju primalaca da se podaci na kuponu su tačne i da primalac nema posredno ili neposredno sukob interesa sa donatorom.

Član 9

Troškovi Predstavljanja

1. Član 11 Zakona priznaje umanjnje oko troškove predstavljanja, ali ograničava to na 50% fakturisanog iznosa za zabavu biznesa. Ovo umanjnje, i njihovo ograničenje, primenjuuju se u vezi zabave biznesa. Troškovi predstavljanja biznesa kao što su one za publicitet, reklame, promociju, i prikazivanje proizvoda bez elemente zabave, drugačije od onih slučajnih, biće potpuno umanjeni shodno propisima umanjnje opštih troškova biznesa.

2. Da bi se priznaje neko umanjeње za troškove predstavljanja, prema članu 11 treba da se sprovede jedna od ovih:

- 2.1. da su troškovi stvoreni uglavnom u vezi sa biznesom,
- 2.2. zabava je za jednog klienta ili sadašnji ili budući nabavljać,
- 2.3. okolnosti su potrebni da se razgovara zajedno oko posla, kao rućak biznesa gde je glavni cilj biznes,
- 2.4. radnici su zabavljeni radi povećanje volje, kao što je veselje i slučajevi ispraćaja u penziju.

3. Umanjenje za troškove zabave na osnovu člana 11, primenjuje se o poslovnim zabavama. Privatni troškovi zabave nisu umanjeni, n.pr. rućak u restoranu sa prijateljima, ili kada je aspekt biznesa ili sltrućni aspekt je samo slućanost.

4. Umanjenje za troškove zabave, na osnovu člana 11, primenjuje se oko fakturisanih iznosa. Da bi se priznaje neko umanjeње, treba da ima jednu fakturu, koja pokrije troškove zabave. Poreski obveznik treba da je u stanju da podržava ove zahteve za troškove, i kada to traži PAK, obezbedi sledeće podatke:

- 4.1. datum kada su desile troškovi,
- 4.2. ime lica koji su učestvovali u zabavi,
- 4.3. biznesi koja ova lica predstavljaju,
- 4.4 . položaje koja ova lica imaju u tim biznesima, i
- 4.5. razlozi zabave.

5. Troškovi reprezentacije na osnovu člana 11, su 50% umanjeni do jednakog iznosa sa 2% godišnjih bruto prihoda. Izraz *Godišnji Bruto Prihodi* u tom članu , znaći svi prihodi koja su stvarani u toku poreskog perioda sa izvora unutar Kosova, i to uključuje prihode iz aktivnosti biznesa, prihodi od pokretne, nepokretne i neopredmetne imovine, prihodi od kamate, prihodi od dividende, prihodi od dobita iz prodaje papira od vrednosti i svi drugi prihodi bez obzira da li one podležu porezu ili ne.

Ćlan 10 **Loši Dugovi**

1. Podstav 1.2 člana 12 Zakona traži da se loši dugovi “*brišu*”. Pod terminom “*brišu*” znaći da je uređeno podešavanje u dokumentaciji poreskog obveznika da se reflektira na smanjenje vrednosti naplaćivanih raćuna(obićno preko jednog raćuna, Propisi Dugova). Iznos ukljućen u propisima u raćunu lošeg duga, zasnivan je u istoriskim podacima i kada se smanjuje privremeni iznos iz raćuna naplativog raćuna daje bolju perspektivu za prihode koje poreski obveznik može da oćekuje da dobije od njegovog naplativog raćuna. Medjutim, za poreske ciljeve, trošak za loše dugove ne može da se traži u privremenom raćunu. Treba da se uradi jedno podešavanje u knjigama poreskog obveznika radi prikazivanje aktuelnog troška lošeg duga, zasnivajući se na one posebne dugove

koja ispunjavaju uslove da priznaju kao troškovi (dakle, dug mora da je star 6 meseci, treba da postoje dovoljni dokazi stalnog neuspešnog pokušaja da se dug naplati, itd.). Nema nikakve nade da poreski obveznik odustaje u naporima ubuduće da se ubira dug. Kako se kaže u stavu 2 člana 12 Zakona, svaki loš dug koji je umanjen kao trošak i koji je ubiran kasnije biće uključen u prihode u poreskom periodu u kojoj je ubiran.

2. U vezi podstava 1,5 člana 12 Zakona “adekvatne dokaze” uključuje sledeće:

- 2.1. konačnu odluku nadležnog suda kojom potvrđuje da dug ne može da se naplati,
- 2.2. kod javnih i društvenih preduzeća, kada zakonske aktivnosti nisu sa efektivnim kostom, pismena evidencija ili odluka da se poseban dug tretira kao loš dug bez preduzimanja zakonske mere zbog tog razloga, ili opšte uzevši jedne interne politike koja tretira posebne vrste loših dugova bez preduzimanja zakonskih mera zbog tog razloga, u oba slučaja pod uslovom da Poreska Administracija Kosova je zadovoljna, da se primenjeni prag na utvrđivanju da ako zakonske mere su sa efektivnim kostom ili je opravdan za okolnosti;
- 2.3. kod javnih i društvenih preduzeća, kada su zakonske mere nemoguće, pismena evidencija ili odluka da se poseban dug tretira kao loš dug bez preduzimanja zakonske mere zbog tog razloga, ili opšte uzevši jedne interne politike koja tretira posebne vrste loših dugova bez preduzimanja zakonskih mera zbog tog razloga,
- 2.4. službena potvrda neuspešnih pokušaja prinudne naplate;
- 2.5. certifikat od policije, ili drugih agencija za sprovođenje zakona kao dokaz da dužnik poreskog obveznika ne može da se nadje,
- 2.6. certifikat Civilne kancelarije kao dokaz da je poreski obveznik umreo, i
- 2.7. svaki drugi službeni dokument koji podržava stvaranje propisa lošeg duga.

Član 11 Naplate za Povezana Lica

Član 14 Zakona kaže da kompenzacija, plate, kamata, kirija, i drugi isplaćeni troškovi za povezana lica priznaju se kao umanjenje u podjednakom iznosu sa manjim isplaćenim iznosom i odgovarajućoj vrednosti otvorenog tržišta.

Primer 1:

Sin vlasnika jedne kompanije zaposlen je od kompanije kao vozač i prima 2000 evra/mesečno. Tržišna vrednost za usluge vozača je 400 evra. To je iznos koji se priznaje kao umanjenje pošto vozač i kompanija su povezana lica.

Primer 2:

Kompanija A i B su u vlasništvu istog lica i A daje pod kirijom magacin B-u za 1.000 evra/mesečno. Tržišna vrednost za takvu uslugu je 1.800 evra. Samo 1.000 evra priznaju se kao trošak jer A i B su povezana lica.

Član 12 Amortizacija

1. Izraz u stavu 1 člana 15 Zakona "U Vlasništvu Poreskog Obveznika" znači da samo vlasnik neopredmećenih imovina ž, koji nosi opasnost potrošnje, kvara ili starosti sredstava, ima pravo umanjenje troškova amortizacije. Ne priznaje se umanjenje amortizacije zakupaca sredstava, samo ako utvrđeno sporazumom o kiriji, ili kada vreme trajanje ugovora da je uključen finansiski lizing i prava vlasništva prelaze na zakupaca od najmodavca preko periodskih naplata.

2. Prema stavu 2, člana 15 ovog Zakona, troškovi poboljšanja imovine dat pod kirijom pokriju se preko umanjena amortizacije korišćenjem Linearne Metode zasnivajući na vremensko trajanje ugovora kirije. Kod ugorima bez ograničenja krije, ili kada se vremensko trajanje kirije često se produžava, zakupac prema njenom/njenoj najboljem mišljenju, treba da utvdi vremensko trajanje ugovora i da to koristi kao osnovu za obračunavanje godišnjih troškova amortizacije za poboljšanje.

3. Stav 4 člana 15 Zakona kaže da za amortizaciju koristi linearna metoda. Imajući u vidu norme amortizacije za svaku kategoriju aseta (kako su kategorizovana u stavu 3 Člana 15). To znači da Kategorija 1 novih aseta (norma amortizacije 5%) amortizovaće u podjednakim iznosima u 20 poreskih perioda. Nova kategorija 2 aseta (Norma amortizacije 20%) amortizovaće u podjednakim iznosima u 5 poreskih perioda, i Nova kategorija 3 aseta (Norma amortizacije 10%) amortizovaće u podjednakim iznosima u 10 poreskih perioda.

Primer: Predpostavimo da Kompanija X u početku poreskog perioda 2010 kupi zgradu od 1.000.000 evra, koja pripada Kategoriji 1 amortizovanih aseta (koja priznaje amortizaciju od 5% vrednosti svakog aseta na kraju poreskog perioda). Linearna metoda fukcionira kao u nastavku:

Poreski period	Početni Bilans	Dodaci	Amortizacija	Zaključni Bilans
2010		1.000.000	-50.000	950.000
2011		950.000		
50.000	900.000			
2012		900.000-50.000		850.000
2029		50.000 -50.000		0

4. Stav 5, Člana 15 Zakona kaže da aseti prvo treba da se uzimaju u obzir za ciljeve amortizacije samo kada su one stavljen na pogon. Ne dozvoljava se umanjenje za amortizaciju ako jedan aset nije stavljen na pogon i ne služi cillju ekonomske aktivnosti. Amortizacija cele godine može da se utvrdjuje za asete koja su stavljen na pogon u prvih šest meseci jedne godine, a amortizacija za žest meseci priznaje se za asete koja stavljen na pogon u zadnjih šest meseci jedne godine. U oba slučaja puna amortizacije za godinu može da se traži u godinama u nastavku do, ali ne uključujući godinu u kojoj je prodat aset ili sistematizovan na neki drugi način – u godini prodaje ili

sistematizacije dobit ili gubitak može da se priznaje upoređenjem između cene prodaje/sistematizacije i cene kontabl aleta u početku godine prodaje/sistematizacije.

Primer:

Kompanija X kupi dve mašine u toku 2010, svaka po 5.000 evra, ali prva kupljena 15 aprila 2010 a druga 20 septembra 2010. Amortizacija koja može da se traži u poreskom periodu 2010 o prvoj mašini, to je pravo za celu godinu od 1.000 evra(20%), a za drugu mašinu može da se traži amortizacija samo za polu godinu(500 evra). Obe mašine imaju pravo da traže amortizaciju za celu godinu samo od 2011 i nadalje.

5. Stav 7 člana 15 Zakona predviđa da aleti kategorije 2 i 3 (kako su kategorizovana u stavu 3 člana 15) amortizovane pojedinačno, korišćenjem linearne metode kada je osigurana nakon stupanje na snagu ovog Zakona. Zbog praktičnih razloga to važi za alete koja su osigurana dana ili posle 1 januara 2010. Stav 8 člana 15 predviđa da aleti u ovim kategorijama koja su kupljena pre ovog datuma i amortizovana prema grupnoj metodi, nastaviće sa amortizacijom prema toj metodi dok vrednost grupe bude nula.

Primer:

Da pretpostavimo da Kompanija X na početku poreskog perioda 2010 raspolaže sa sledećim aletima koja pripadaju kategoriji 2: 10 kompjutera – svaki 1.000 evra; 2 aparata za fotokopiju – svaki po 4.000 evra; 2 automobila – svaki po 10.000 evra. U prvoj polovini poreskog perioda 2010, Kompanija kupi drugog aparata za fotokopiju za 5.000 evra.

Kategorija 2 prvih aleta, koja imaju otvorenog bilansa u grupi od 38.000 evra, amortizovane korišćenjem linearne metode po normi od 20% godišnje, dok vrednost grupe bude nula.

Kupljeni aparat za fotokopije u 2010 godini za 5.000 evra biće amortizovan na individualan način upotrebom linearne metode po normi od 20%(1.000 evra godišnje).

6. Stav 9 i 10 člana 15 Zakona propisuje posebna pravila za nove alete sa kupovnom cenom do 3.000 evra. Aleti sa kupovnom cenom od 1.000 evra ili manje mogu biti puni troškovi u poreskom periodu u kojima one su kupljene u date su na uslugu. Aleti sa kupovnom cenom od 1.000 do 3.000 evra treba da se vode u jednu novu grupu (umesto da se amortizuju pojedinačno kao aleti kategorije 1, 2 ili 3), koja će se amortizovati prema linearnoj metodi koristeći normu od 20%. Pošto su kupljeni dodatni aleti vrednosti po ceni od 1.000 do 3.000 evra, njihova kupovna cena dodaje se vrednosti grupe. Ako se takvi aleti prodaju grupno, cena kupljenje izveštavaće kao običan prihod biznisa u poreskom period u kojoj je aset prodat, ali vrednost grupe neće smanjiti kao rezultat prodaje.

Primer:

Predpostavimo da Kompanija X kupi kompjuter na početku 2010 godine za 2.000 evra, i jedan artikal za fabriku, i mašineriju na početku 2011 godine za 2.400 evra. Ona prodaje kompjuter za 1.000 evra u 2012 godini.

Svaki od ovih aseta ispunjava kriterijume da se uključi u ovlašćenoj grupi po stavu 10 člana 15. Račun grupe radi sledeće:

Poreski period	Otvoreni Bilans	Dodaci	Redukcija	Amortizacija	Zaključni Bilans
2010		2.000-400		1600	
2011	1600	2400-800		3200	
2012		3200-640		2560	

Za poreski period 2012, ulaze 2000 evra (cena kupovine kompjutera), na oporezive prihode, ali ne vrši se podešavanja u računu grupe koja nastavlja sa amortizacijom po normi od 20% primenjene amortizacije u otvorenom bilansu grupe, plus svaki dodatak u svakoj poreskoj godini.

7. Opšte pravilo za tačno utvrđivanje za poreske ciljeve je da amortizacija aseta zasniva na cenu istoriskog kosto. Medjutim, imajući u vidu okolnosti perioda posle rata na Kosovu, Generalni Direktor PAK-a može da donese jedno opšte objašnjenje za društvena i javna preduzeća priznanjem osnovine ponovne procene, ako on ili ona smatra da u tim okolnostima treba imati alternativni pristup.

Član 13 Amortizacija Stoke

1. Stav 3.2 člana 15 Zakona omogućuje umanjnje amortizacije za stoku koja se upotrebljava za ekonomsku aktivnost za reprodukciju i nabredjenje. Ovo umanjnje ne važi za:

1.1. odgajivalu stoku od poreskog obveznika – u ovim slučajevima nema osnove amortizacije pošto cena odgajanja ove stoke već je umanjena,

1.2. stoku koja se kupi za proprodaju – u ovim slučajevima ova stoka vodi se kao deo inventara poreskog obveznika i priznata umanjnja kao deo obračunavanja „kosto prodate robe” (n.pr.umanjnje se priznaje za svaku godinu za ulazni inventar, plus kupovina bez zaključnog inventara),

1.3. stoka koja nije kupljena za proprodaju, koja ima kupovnu cenu od 1.000 evra ili manje – ova stoka može da se traži kao trošak u nastavku u godini kupljenje prema stavu 9 člana 15 Zakona,

1.4. stoka koja nije kupljena za proprodaju, koja ima kupovnu cenu izmedju 1.000 i 3.000 evra koja je kupljena 1 januara ili posle 1 januara 2010 – umanjnja amortizacije za ovu stoku su priznata kao deo grupe aseta propisane stavom 10 člana 15 ovog Zakona,

1.5. Imajući u vidu iz gorenavednog umanjnje amortizacije priznata prema stavu 3,2 člana 15, prema članu 16, u praksi biće ograničena za stoku visoke vrednosti, naravno one

plemenite rase. U ovim slučajevima, priznato umanjenje amortizacije, kao sa drugom kategorijom aseta 2 je 20% kupovne cene godišnje na linearnim osnovama.

Član 14 **Posebna Umanjenja za Nove Asete**

Stav 1 Člana 17 Zakona propisuje da fabrike i mašinerije, inventar pruge i lokomotive koja se koriste za železnički saobraćaj, avioni, brodovi, teška transportna srestva, oprema za nošenje zemljište, buldožeri, kopači zemljišta i nova teška srestva, kupljena unutar zemlje ili uvezena prvi put na Kosovu između 1 januara 2010 i 31 decembra 2012, imaće posebnu beneficiju od 10%, pored normalnog umanjenja dozvolene amortizacije.

Primer:

Predpostavimo da Kompanija X ima otvoren bilans u Kategoriju 3 za poreski period 2010 od 160.000 evra. U prvoj polovini godine, kompanija uvozi iz Nemačke novo teško vozilo za transport od 40.000 evra. Umanjenje amortizacije za ovaj poreski period imaće tri komponente:

1. Amortizacija nove mašine kao individualni aset: $40.000 \times 10\% = 4.000$ evra;
2. Amortizacija aseta u grupi kategorije 3 u ruke na početku poreskog perioda 2010:
 $160.000 \times 15\% = 24.000$ evra;
3. Posebna umanjenja za novo vozilo: $40.000 \times 10\% = 4.000$ evra.

Totalno umanjenje amortizacije od 32.000 evra. Posebno umanjenje za novo vozilo dat je samo jedan put, u poreskom periodu u kojoj je kupljen na Kosovu ili donet na Kos

Član 15 **Popravke i Poboľšanja**

1. Član 18 Zakona propisuje popravke i poboljšanja. Termin „*popravke ili poboljšanja*” znači rad na vidnom povećanju kapaciteta, života, uslova i produktivnosti aseta. Kod slučaja jedne zgrade, krova, vodovoda, malterisanja i sličnih poslova smatraju se popravke i poboljšanja, ali bojenje nije. Kod kamiona, izmena guma nije popravka, ali zamena starog novim motorom, je popravka i poboljšanje.

2. Stav 1 Člana 18 Zakona propisuje da iznosi trošene za popravke i poboljšanja jednog aseta biće kapitalizovani i dodaju osnovi troškova amortizovanog aseta, ako popravke i poboljšanja prekoračuju život upotrebe aseta za najmanje godinu dana, i iznos popravke i poboljšanja je veća od 1.000 evra. U tim situacijama kada popravke i poboljšanja povećavaju upotrebu aseta za godinu dana i više, i istrošeni iznos za popravke i poboljšanja je veća od 1.000 evra ukupan iznos potrebno je da se kapitalizuje (1.000 evra iz ovog iznosa ne priznaje se kao trošak). S druge strane, u tim situacijama kada popravke i poboljšanja ne produžuju život upotrebe aseta, ili produžava manje od godinu dana, obuhvaćeni iznosi mogu da se traže kao potpun trošak i kada iznosi predju 1.000 evra.

3. Stav 2 člana 18 Zakona, propisuje pravila za obračunavanje amortizacije, gde istrošeni iznosi za popravke i poboljšanja jednog asea kapitalizuju se.

3.1. Za uradjene popravke za kategoriju 1 asea bilo kada da su kupljene, i za popravke za kategorije 2 i 3 kupljenih asea stupanjem na snagu ovog Zakona, kapitalizovani iznosi za popravke dodaju se ostatku vrednosti kontabl asea.

Primer:

Predpostavite da početna vrednost kontabl zgrada poreskog obveznika je 100.000 evra. U toku poreske godine 2010 poreski obveznik troši 4.000 evra za popravak krova, koja produžavaju šivot upotrebe zgrade za sledećih pet godina. Amortizacija za zgradu za poresku godinu 2010 obračunava se:

Početna vrednost u računovodstvu objekta 100.000 evra kapitalizovane popravke i poboljšanja
4.000

Računovodstvena vrednost zatvora pre amortizacije 104.000 Amortizacija 5% 5.200 vrednost u računovodstvu zatvaranje zgrade 98.800

3.2. Za popravke Kategorije 2 dhe Kategorije 3 asea kupovane pre stupanje na snagu ovog Zakona, kapitalizovani iznosi popravki su:

3.2.1. kada iznos popravki je između 1000 i 3000 evra, dodat grupi referisan stavu 10 člana 15 Zakona kao novi kvalifikovani asemi

3.2.2. kada iznos popravki je više od 3000, tretirano kao nova Kategorija 2 ili kategorija 3 asea, ako se primenjuje, za koja se prizna amortizacija kao umanjenje shodno stavu 4 člana 15 Zakona.

Član 16 Troškovi Istraživanja i Razvoja

1. Stav 1 Člana 20 Zakona propisuje amortizaciju prirodnih mineralnog bogatstva i drugih prirodnih izvora. Korisnik ovih rezervi može da traži umanjenja za troškove eksploatacije i razvoja. Troškovi istraživanja, troškovi razvoja i određena kamata, treba dodati računu kapitala onako kako su desile. Na kraju poreskog perioda, deo troškova eksploatacije i razvoja koja pripadaju tom periodu, biće utvrđena množenjem bilansa u računu kapitala sa koeficijentom amortizacije (KA) koji je:

$$KA = \frac{\text{Broj izvodjenih jedinica u toku godine}}{\text{Total procene jedinica u rezervi}}$$

Primer:

Kompanija X uzela na kiriju jedno ležište bakra i broj procenjenih jedinica u prirodnom rezervatu je 15.000.000 jedinica. Bilans u kapitalnom računu na kraju poreskog perioda je 500.000 evra. Radi utvrđivanja dozvoljeni iznos amortizacije za poreski period, bilans u računu treba da se množi sa KA. U ovom slučaju, koeficijent je 10% (1.500.000/15.000.000). Prema tome, priznata amortizacija kao umanjeno je 50.000 evra.

2. Radi utvrđivanja totalan broj jedinica u rezervatu, poreski obveznik treba da dobije jedan izveštaj od stručnjaka, i ako se traži to treba dati na raspolaganje Poreskoj Administraciji radi kontrole, ili da se dostavlja uz godišnju poresku deklaraciju. Obračunavanje jedinica izvadjenja treba da se uradi koristeći opšte priznate metode. Poreska Administracija čuva pravo upotrebe usluge nezavisnih stručnjaka radi revizije inženjerskih izveštaja i metode obračunavanja eksploatacije.

Član 17

Dobici ili Kapitalni Gubici

1. Stav 4 člana 21 Zakona, traži upotrebu otvorenu tržišnu cenu, gde prodaja kapitalnih asea desilo medju povezanih lica sa manjim cenama od otvorene tržišne cene. U takvim slučajevima, otvorena tržišna cena treba da se utvrđuje kao sledeće:

1.1. Predviđena monetarna iznos za prodaju istog asea izmedju dobrovoljnog kupca i dobrovoljnog prodavca jednom transakcijom koja vlada u tržištu,

1.2. Ili, ako gore navedeno nije na raspolaganju, iznosi koja proizilaze od prodaje jednog istog asea pod istim okolnostima (n.pr. istih kvaliteta, iste veličine ili vremenskog perioda i istih uslova prodaje)

1.3 Ili, kada se ne primenjuju nijedna od gore navedenih, neka metoda priznata od PAK, koja osigurava dovoljno objektivno približavanje.

1.4. Priznata metoda od PAK prema poslednjoj opciji od gorenavedenih, , zanivana je u kosto plus, sa troškovima od rada i materijala, plus procenat opštih troškova i posle toga razuman procenat marže. Poreski obveznici koji žele da koriste ovu metodu. Treba da dokumentacijom uvere PAK-a zašto oni ne mogu da koriste dve predhodne opcije.

2. Stav 13 Člana 21 Zakona, propisuje prodaju kapitalnih asea koja obuhvataju sporazume u rate koja mogu da se šire u više od jednog poreskog perioda. U tom slučaju, kapitalni dobici i gubici treba da se izveštavaju na linearnim osnovama za vreme sporazuma u rate, početkom od najranijeg datuma naplate depozita, ili od datuma kada ovaj depozit ima rok, i zaključivanjem najranijeg datuma naplate poslednje rate, ili datuma kada je bio datum ove naplate.

3. Na uradjenju ovih obračunavanja na linearnim osnovama:

3.1. Kada datum početka sporazuma na rate spada u prvim šest meseci godine, prosek datuma sporazuma na rate smatra se prvi dan godine;

3.2. Kada datum početka sporazuma na rate spada u drugih šest meseci godine, datum početka smatra se da je prvi dan ovog šestomesečnog perioda;

3.3. Kada zadnji datum početka sporazuma na rate spada u prvim šest mesecima godine, zadnji datum smatra se zadnji ovog šestomesečnog perioda;

3.4. kada zadnji datum sporazuma na rate spada u drugih šest mesecima godine, zadnji datum sporazuma smatra se da je zadnji dan te godine;

3.5. a plata rate kada iznos isplate nije sigurna dok ne dešava poseban događaj(n.pr.kada deo prodajne cene/kupovine je deo da se postigne odredjen nivo prodaje ili neki drugi događaj kada postoje mogućnost da se ovaj događaj ne dešava) treba da se ignoriše – priznanje nesigurnih prihoda za prodavca, i neodredjeni kosto za kupca u ovim okolnostima nastaje samo ako i kada deo bude odstranjen i isplaćeni iznos postane suguran.

Primer 1:

Ako jedan kapitalan aset ima neto vrednost(kosto prisvajanja plus kosto poboljšanja bez tražene amortizacije za poreske ciljeve) u knjigama od 5.000 evra i prodata je za 7.000 evra, to rezultira na kapitalan dobit od 2.000 evra. Ako sporazum o prodaji predvidja da naplata rata koja su dešavale u periodu od 1 aprila 2010 do 31 Marta 2012(period od dve godine koja prostire u tri poreskih godina), tada kapitalan dobit priznaje kao sledeće:

Na sastavljanje linearnih računa, sporazum u rate smatraće se da je počeo 1 januara 2010 i završio 30 juna 2012, period od 30 meseci

Iznos dobita registrovan za 2010 godinu biće $2.000 \times 12/30 = 800$ evra

Iznos dobita registrovan za 2011 godinu biće $2.000 \times 12/30 = 800$ evra

Iznos dobita registrovan za 2012 godinu biće $2.000 \times 6/30 = 400$ evra.

Primer 2:

Ako kapitalan aset ima neto vrednost od 9.000 evra a prodaje se za 6.000 evra, to rezultira kapitalnim gubitkom od 3.000 evra. Ako sporazum prodaje predvidja naplatu rata koja su uradjena u period od 1 oktombara 2010 do 30 septembra 2012, tada kapitalan gubitak organizuje se na sledeći način:

da bi uradili obračunavanje na linearnim uslovama, sporazumi rata tretiraju se da su počeli 1 jula 2010 i završena 31 decembra 2012, period od 30 meseci

iznos registrovanog gubitka 2010 godinu biće $3.000 \times 6/30 = 600$ evra

Iznos registrovanog gubitka 2011 godinu biće $3.000 \times 12/30 = 1.200$ evra

iznos registrovanog gubitka 2012 godinu biće $3.000 \times 12/30 = 1.200$ evra.

Član 18 **Poreski Gubici**

1. Stav 5 Člana 23 Zakona propisuje da poreski gubici koji su nastali u poreskoj godini, uopšte mogu da se prenose i podele na frakcije u odnosu na oporezive prihode u sledećim godinama istog biznisa koji je stvorio gubitak. Ovaj stav takodje propisuje da ne priznaje se prenos gubitaka kaga biznis izmeni formu njegovog organizovanja biznisa (n.pr.biznis izmeni funkciju kao individualno preduzeće na partnerstvo ili na neki inkorporirani pravni entitet, ili kada ima razliku u vlasništvo više od 50%).

1.1. Oko izmena u organizaciji biznisa, isključivost od opštih pravila kada poreski gubici više ne mogu da se prenese, važi kada neki drugi biznis „prisvaja” poreskog obveznika prema “reorganizaciji” usvojena od PAK-a shodno Članu 26 Zakona kojom prilikom stvoreni poreski gubici od poreskog obveznika pre reorganizacije mogu da se traže od poreskog obveznika koji je prisvojio u nastavnoj godini.

1.2. Oko promene vlasništva, da bi se prenosili gubici u toku perioda koja počinje prvog dana poreske godine sa gubicima, do poslednjeg dana poreske godine u kojoj se lomi gubitak, treba primenjivati sledeće:

1.2.1. za partnerstvo ili sličnih aranžmana ujedinjenja, najmanje 50% partnera moraju biti isti

1.2.2. za inkorporiranih entiteta ili slični, najmanje 50% akcija, najmanje 50% pravo glasa, najmanje 50% sa pravom na dividend i najmanje 50% pravo na raspodelu kapitala moraju da drže od istih lica.

Primer 1:

Partnerstvo sadrži tri partnera (A, B, i C) i svaki od njih imaju podjedneke akcije u partnerstvo. U 2010 godini stvorena je poreski gubitak od 10.000 evra. U toku 2011 godine C napušta partnerstvo i zamenjuje se novim partnerom D. Poreski gubitak 2010 godine moguće je da se prenosi u 2011 godinu jer još uvek je 2/3 zajedničke imovine (A i B). U 2012 B napušta partnerstvo i zamenjuje se novim partnerom E. Poreski gubitak 2010 godine ne može da se prenosi u 2012 godini (jer sada samo 1/3 vlasništva je zajednička, A). Svaki poreski gubitak koji je stvoren 2011 godine može da se prenosi jer su 2/3 zajedničkog vlasništva između 2011 i 2012 (A i D).

Primer 2:

Kompanija ima 1000 akcija (sva imaju ista prava), i koja su zadržane na sledeće:

-Akcionar A 400 akcija

- Akcionar B 300 akcija

- Akcionar C 150 akcija

- Akcionar D 150 akcija

Sledeće godine akcije su razlikovale:

-Akcionar A 300 akcija

- Akcionar B 0 akcija

- Akcionar C 150 akcija

- Akcionar D 0 akcija

-Akcionar E 550 akcija.

Poreski gubitak ne može da se prenese u sledeoj godini jer medju njima Akcionari A i C zadržali samo 450 akcija(manje od 50% u totalu).

Član 19 **Reorganizacija**

1. Stav 3 Člana 26 Zakona propisuje da u toku reorganizivanja rapodele kamate njihovog ekuiteta za akcionare, ne sadrži oporezive prihode akcionara. U skučaju kvalifikovanog reorganizovanja nekog DP, za čijoj raspodeli primenjuje se taj stav, uključuje akcije prihoda od prodaje akcija korporacija zavisne od DP koja je privatizovana za lica njihovih kapaciteta kao zajednički vlasnici ili kao ko-menadžeri DP, ali ne uključuju naplate za lica izbaćeni sa posla u njihovim kapacitetima kao zaposleni ili bivših zaposlenih u DP (koja sastavljaju oporezive prihode ovih lica za ciljeve Zakona Br.03/L-161 za Porez na Lična Primanja).

2. Stav 4 Člana 26 Zakona, propisuje da u slučaju reorganizacije poreskog obveznika što obično poreski obveznici koji preuzimaju biznes preduzeća su uspešni i uzimaju mesto poreskog obveznika koji predaju biznes preduzeća oko zaliha, prenos gubitaka, račune dividendi, i svih takvih sličnih, osim kada se drugačije odlučuje podzakonskim aktom koju donosi Ministarstvo Privrede i Finansija. Drugi stavovi ovog člana, pokriju takva isključenja.

3.Za ciljeve ovog člana:

3.1. "*Diskvalifikovana reorganizacija*" znači svaku reorganizaciju za koju nije usvojila Poreska Administracija Kosova. Takva diskvalifikovana reorganizacija, tretiraće kao obična prodaja entiteta ili njenih aseta;

3.2. "*Novo Preduzeće*" znači zavisnu korporaciju jednog preduzeća osnivana shodno članu 8 Zakona Br.03/L-067 o Kosovskoj Agenciji Privatizacije;

3.3. "KAP" znači Kosovsku Agenciju za Privatizacije osnovana na osnovu člana 1 Zakona br03/L-067 o Kosovskoj Agenciji Privatizacije;

3.4. "JP" znači Javna preduzeća kako je definisano u članu 3 Zakona br 03/L-067 o Agenciji za privatizaciju u Kosovu.

3.5. "Kvalifikovana reorganizacija" znači reorganizaciju jedne DP uključena u process privatizacije u skladu sa utvrđenim pravilima KAP-a , u skladu sa pisanim planom reorganizacije za ciljeve biznasa, finansiskih i ekonomskih i koja nema za cilj izbegavanju poreza bilo koje stranke ili akcionara. Jedna kvalifikovana reorganizacija pismeno se usvaja od Poreske Administracije Kosova.

3.6. "reorganizacija" uključuje sledeće:

3.6.1. jedna razlika u formi jednog entiteta, ili njeno ime ili mesto reorganizacije;

3.6.2. Jednu rekapitalizaciju jednog entiteta ;

3.6.3. Jedna kombinacija dve ili više entiteta u jednom, bilo da je to fuzioniranjem, prisvajanjem, ili drugačije;

3.6.4. Podela jednog entiteta na dve ili više entiteta, bilo podelom, otkidanjem, spin off ili drugačije što (odmah posle podele) su pod kontrolom odvojenog entiteta, njenih akcionara ili oboje;

3.6.5. Uzimanje pod kontrolom jednog entiteta u razmeni samo za interes glasanja oduzetog entiteta ;

3.6.6. uzimanje u suštini svih aleta jednog aleta u razmeni samo za interes glasanja kupljenog entiteta ;i

3.6.7. Transfer nekog, ili svih aleta jednog DP jednog ili više Novih Preduzeća shodno članu 8 Zakona Br.03L-067 o Kosovskoj Agenciji za Privatizaciju;

3.7. 'DP' znači jedno preduzeće u društvenom vlasništvu kako se to utvrđuje Članom 3 Zakona br. 03L-067 o Kosovskoj Agenciji za Privatizaciju.

4. U slučaju jedne kvalifikovane reorganizacije jednog DP, gde DP osniva jednu ili više Novih Preduzeća, poreska pozicija DP ne transferiše se na Novo Preduzeće, nego ostaje u DP. Za ciljeve gore pomenute rečenice, 'poreski položaj' znači svaki poreski dug, svaki poreski gubitak ili neki poreski kredit za svaki od primenjenog poreza na Kosovu, ali bez povrede pravo KAP da utvrđuje odgovornosti novih Preduzeća za otpis takvih poreskih obaveza kakvi mogu da se usvajaju svremeno na vreme između KAP i Ministarstvo Privrede i Finansija, ili kako se može utvrđivati pozitivnim zakonom.

Primer:

Jedno DP, koja operiše proizvodnim biznesom ima zgradu i proizvodne alete radionice. Radio sa gubiicima i njihovi gubici poreza na prihode koja se prenose od 100.000 evra i neisplaćenog PDV-a od 50.000 evra za zadnja dve godine. Kosovska Agencije za Privatizaciju, odlučuje da privatizuje ovaj biznes i za takav cilj osniva se NewCo. Jedan sporazum između Agencije za Privatizaciju i MEF predviđa da neisplaćeni poreski dugovi od 12 meseci PDV-a(što pretpostavlja da je 40.000 od 50.000 evra duga PDV ovog primera) prenose se od DP na NewCo.

Aseti DP prenose se na NewCo (iste vrednosti računovodstva kao pre u finansiskom računu DP) koja takodje biti odgovorna za naplatu neplaćenog PDV-a od 40.000 evra (zajedni sa nastalim trgovinskim obavezama) od DP. DP u ovom slučaju ostaće bez aseta i ostaće neisplaćenim obavezama PDV-a od 10.000 evra, i sa gubicima na prihode od 100.000 evra, koja mogu da se prenose uz mogućnost da se ne koriste.

5. Jedno DP (ili KAP u njeno ime) ili priznato JP, treba da traži pismeno usvajanje od Poreske Administracije Kosova, da reorganizacija je kvalifikovana reorganizacija. Svaka DP ili JP koja aplicira za status kvalifikovane reorganizacije dostavlja pismeni zahtev u Jedinici Velikih Poreskih Obveznika, radi objašnjenja zašto se ranije reorganizovala, prikazivanjem mehanizma reorganizacije i sažet aseta i obaveza (ako ima) koja treba da se transferišu. Poreska Administracija pre usvajanja, zadržava pravo kontrole u knjige i dokumentaciju DP ili JP.

Član 20 **Transfer Cena**

1. Stav 4 Člana 27 Zakona propisuje razliku između „otvorene tržišne cene” i “transfer cena” koja se obuhvataju u oporezive prihode. Ovaj propis se primenjuje samo kada ima transakcije aseta ili ugovaračkih obaveza između povezanih lica. Uopšteno rečeno, cilj ovog propisa je da obezbedi da cene za transakcije ili obaveze između povezanih lica (transfer cena) predstavlja preovladane tržišne cene (predstavljene od otvorene tržišne cene) – ako na primer, prodajna roba i/ili opšti troškovi opterećene filijali na Kosovu, poreskog obveznika iz matične kancelarije postavljena van Kosova, smatrano kao da su u istom nivou koja će se opteretiti od nepovezanog lica koja pruži sličnu robu i usluge, tada nema razlike između opterećene cene i vladajuće tržišne cene, i neće se pojaviti oporezivi prihodi. Obrnuto, ako opterećeni troškovi iz matične kancelarije smatrane da su prekoračili one koja bi se opteretila od ne povezane stranke koja pruža robu i slične usluge (smanjenjem oporezivih prihoda filijal na Kosovu), razlika će se povećati kao oporezivi prihod filijal Kosova.

2. Na utvrđivanju svake razlike između “otvorene tržišne cene” i “transfera cena”, “transfera cena” shodno stavu 1 Člana 27 Zakona, je aktualna opterećena cena, ili opterećena između povezanih lica. Utvrđivanje “otvorene tržišne cene” ipak je kompleksnija u metodi koja treba da se koristi na njenom utvrđivanju, koja podleže stepenu u kojoj su na raspolaganju informacije za nepovezana lica koja pružaju slučajnu robu i usluge. Motoda koja se koristi u utvrđivanju “otvorene tržišne cene” predstavljena je u stavovima kao u nastavku.

3. S hodno stava 3 Člana 27 Zakona, “otvorena tržišna cena” ako je to moguće biće utvrđjena Metodom Uporedjenja Nekontrolisanih cena. Ova metoda može da se koristi kada poreski obveznik kupi ili prodaje određenu robu ili usluge sličnog kvantiteta i pod istim uslovima za nepovezana lica u sličnim tržištima (jedno unutrašnje uporedjenje), ili nepovezana lica kupuje ili prodaje određenu robu ili određene usluge, sličnog kvantiteta i pod sličnim uslovima za drugu nepovezано lice u sličnim tržištima (vanjsko uporedjenje). Transakcije mogu da služe kao upoređujuća, i pored razlika između ovih transakcija i transakcija povezanih lica gde razlike mogu da se mere na opravdanim osnovama i mogu da se vrše uskladjivanja da bi eleminisali efekti ovih razlika. Uporedjenja ili uskladjena uporedjenja gde su eleminisali razlike, biću “otvorena tržišna cena”.

Primer 1:

Poreski obveznik 1 prodaje 1.000 tona proizvodnje od 80 evra po tonu jednom preduzeću povezana sa njenoj grupi korporacije i istovremeno prodaje 500 tona istog proizvoda za 100 evra po tonu jednoj samostalnoj preduzeći. Ovaj slučaj traži procenu da različiti obimi traži uskladjivanje transfera cena. Treba da se ispituje relevantno tržište analizirajući slične proizvode radi utvrdjivaje tačnih smanjenja u obimu.

Primer 2:

Ilustrativni primer gde mogu da se traže uskladjivanja, je kada okolnosti koja vladaju prilikom prodaje kontrolisane i nekontrolisane prodaje su identične, izuzev činjenice da kontrolisana cena prodaje je cena snabdevanja i nekontrolisana prodaja vrši se od strane fabrike isključivanjem troškove transporta i osiguranja. Razlike na uslove transporta i osiguranja uopšte imaju određeni efekat sa opravdanom utvrdjenom cenom. Prema tome, za utvrdjivanje nekontrolisanih prodajnih cena treba da se urade uskladjivanja cena za razliku u uslovima snabdevanja.

4. Kada nedostaju uporedjenja ili uporedjenih uskladjivanih podataka, tako da ne može da se koristi metoda uporedjenja nekontrolisanih cena, "otvorena tržišna cena" biće utvrdjena koristeći metodu cene proprodaje (koja je najprikladnija za korišćenje od distributora) ili metoda kosto plus (koja je najprikladnija da se koristi od proizvođača) kako je prikazana u sledećim stavovima.

5. Metoda Cene ponovne prodaje može da se koristi kada roba ili usluge koja se kupuju od poreskog obveznika od trećeg lica, proprodane su za nepovezano lice, posebno kada poreski obveznik prodavac dodaje malu vrednost robe i uslugama. U ovim slučajevima, otvorena tržišna cena obračunava smanjenjem od cene preprodaje jednu prikladnu maržu bruto preprodaju koja omogućuje da prodavac pokrije svoje operativne troškove i da ima koji dobit prema tržišnoj ceni zasnivajući se na izvršenim funkcijama, korišćenih aseta i predpostavljenog rizika. Ova bruto marža može da se utvrdjuje referisanjem marži cene predprodaje dobijenu od člana iste grupe kao poreski obveznik u uporedjenjima nekontrolisanih transakcija (internih transakcija) ili marži cene predprodaje dobijenu od nepovezanih lica u uporedjenjima nekontrolisanih transakcija (eksternih transakcija).

Primer 1:

Predpostavite da su dva donatora, koja prodaju isti proizvod u istom tržištu, pod istom imenom marke. Distributor A priža garanciju; Distributor B ne pruža ništa. Distributor A uključuje garanciju kao deo njegove strategije utvrdjivanje cene, i tako prodaje svoje proizvode sa većim cenama što rezultira većom maržom bruto dobita (ako nisu poštovani troškovi usluga garancije) nego one Distributora B, koji prodaje sa manjim cenama. Obe marže ne mogu da se upoređuju dok se ne vrši uskladjivanje da se vidi razlika.

Primer 2:

Kompanija prodaje proizvoda, preko nezavisnih distributora u pet zemalja u kojima nema ovisnog. Distributori, prosto prodaju proizvode i ne obavljaju neki dodatan posao. U jednoj državi, kompanija postavlja jednog ovisnog. Pošto određeno tržište ima strateški značaj, kompanija traži od ovisnog da prodaje samo njegov proizvod, i da vrši tehničku aplikaciju za klijente. I ako dokazi i drugi okolnosti su slični, ako marže dolaze od nezavisnih preduzeća koja nemaju ekskluzivnu uskladjivanje prodaje, ili urade tehničke aplikacije kao one preduzete od ovisnog, potrebno je da se razmatra, da ako je potrebno da se uradi koja uskladjivanje da se postiže uporedjenje.

6. Metoda Kosto Plus može da se koristi, kada od poreskog obveznika stvaraju se troškovi u snabdevanjima robom i uslugama za povezano lice. U ovim slučajevima otvorena tržišna cena utvrđuje, dodavanjem stvorenim troškovima poreskog obveznika (obračunavanjem u skladu sa principima računovodstva opšta priznata za određenu industriju) bruto upoređujuće marže koja se utvrđuju referisanjem marže kosto plus dobijenu od člana iste grupe, kao poreski obveznik u transakcijama nekontrolisanih uporedjenja (unutrašnja uporedjenja), ili marža kosto plus dobijanu od nepovezanih lica u uporedjenju nekontrolisanih transakcija (vanske transakcije). U bilo kojem slučaju, korišćene deklaracije radi utvrđivanje marže koja vlada na tržištu, treba da su one dobijene od lica koja obavljaju slične funkcije i uz prednost onima koje prodaju sličnu robu za nepovezana lica. Kada transakcije nikako nisu upoređena, i razlike imaju vidan efekat na cenu, poreski obveznici treba da rade uskladjivanja, radi eliminisanje efekat takvih razlika (kao razlike u relativne efieience snabdevaća, svaka prednost koju stvara aktivnost za grupu koja uključuje poreskog obveznika).

Primer 1:

A je unutrašnji proizvođač mehanizma minutaže satova za otvoreno tržište. A ove proizvode prodaje svom inostranim podčinjenom B. A, ima dobit od 5% marže bruto dobita za operacije svojih proizvoda. X, Y i Z su nepovezani proizvođači mehanizma minutaže za satove otvorenog tržišta. X, Y i Z prodaje inostranim nepovezanim kupcima. X, Y i Z dobija maržu bruto dobita za svoje operative proizvode koja se rangiraju od 3 do 5%. A, obračunava troškove kontrole, opšte i administrativne kao operative troškove pa prema tome ovi troškovi ne prikazuju se u kosto prodajne robe. Marže bruto dobita X, Y, i Z, ipak prikazuju troškove kontrole, opšte i administrativne kao deo prodajne robe. Prema tome, marža bruto dobita X, Y, i Z treba da se uskladjuju da bi se usaglasili sa računovodstvom.

Primer 2:

Kompanija C u državi D 100% je u zavisnosti kompaniji E, smešteno u državi F. U odnosu na državu F, plate su veoma niske u državi D. U troškove i risku kompanije E, televizijski paketi montirani su od kompanije C. Svi potrebni komponenti, specifična znanja, itd. osiguravaju se od kompanije E. Kupovina montiranog proizvoda, garantovana je od kompanije E, ako delovi

televizije promašuju određene standarde kvaliteta. Nakon kontrole kvaliteta, delovi televizije prenose se na troškove i na rizik kompanije E – u centrima distribucija što kompanija E ima u nekim državama. Funkcija kompanije C može da snosi eventualne razlike za kvalitet, i usvojenog kvantiteta. Osnove za primenjivanje metode kosto plus biću formirane od ukupnih troškova vezane sa ekonomskom aktivnošću.

Primer 3:

Kompanija A grupe korporacije, slaže se sa kompanijom B iste grupe da se vrši ispitivanje ugovora za kompaniju B. Svi rizici promašaja ispitivanja prenose se iz kompanije B. Ova kompanija takodje preovlada sve neopredmećene, razvijene preko ispitivanja, i prema tome postoje izgledi dobita koje rezultiraju ispitivanjem. To je tipična organizacija radi primenjivanje metode kosto plus. Svi troškovi ispitivanja, za koja su se složili sve stranke povezanih lica, treba nadoknaditi. Dodatni kosto plus može da prikazuje koliko je inovativan i kompleksan izvršeno istraživanje.

7. Kada poreski obveznik veruje da gore spomenute metode ne mogu da se koriste, i za to može osigurati evidenciju za to, Poreska Administracija Kosova može da dozvoli korišćenje metode raspodele dobita. Metoda raspodele dobita moža da se primenjuje kada operacije jedne ili više povezane stranke su mnogo integrirana, otežavanjem da se procene njihova transakcija na individualnim osnovama i/ili tamo gde ekzistencija vrednih neopredmećenih i jedinstvenih čini nemogućim odgovarajućeg nivoa sa nekontrolisanim transakcijama prema drugoj metodi.

7.1. Prvi korak prema ovoj metodi je da se utvrdi totalan dobit dobijen od stranki kontrolisanih transakcija. Metoda raspodele transakcija prebaci integrirani totalan dobit vezano sa kontrolisanim transakcijama, a ne totalan dobit grupe kao celinu. Dobit koji se raspodeli je operativan dobit pre smanjenje kamate i poreza.

7.2. Drugi korak je da se raspodeli dobit preko stranaka, zasnivajući se na relativnu vrednost njihovih doprinos transakcija povezanih lica, imajući u vidu izvršene funkcije, korišćene asete, i predpostavljene rizike za svako povezano lice, oko toga koje povezane stranke prihvatile, rezultata koji je otvorena tržišna cena.

8. Ako nijedan od dosadašnje metode ne može da se koristi, Poreska Administracija Kosova, može da prizna metodu marže neto transakcija. Ova metoda uspoređuje maržu neto dobita poreskog obveznika koja proizilazi od transakcija povezanih lica, sa maržama neto dobita ostvarene od nepovezanih lica od sličnih transakcija, i vidi maržu neto dobita povezana sa prikladnom osnovom kao troškovi, prodaje ili aseti, imajući u vidu prirodu aktivnosti biznesa, sa rezultatom koji je otvorena tržišna vrednost.

9. Poreski obveznici koje vrše transakcije sa povezanim licima treba da vode dovoljnu dokumentaciju, rado opravdanje njihovog izbora metode utvrdjivanja otvorene tržišne cene i da dokažu da to izvodi rezultata preovladavanje tržišta.

Član 21

Komercijalni Prihodi NVO-ima

1. Stav 1 Člana 33 Zakona odnosi se na komercijalne prihode registrovanih NVO-ima. Izraz: „Komercijalna aktivnost ili druga koja nije povezana isključivo sa njihovim javnim ciljen” ima sledeći smisao:

1.1. kod slučaja jedne crkve koja prodaje sveća i prihode od prodaje koristi za poboljšanja objekata da bi bolje služi komuniteti. Takav komercijalni aktivnost smatra se da je isključivo povezan sa ciljem javnog dobita.

1.2. kod slučaja jedne NVO koja radi na promociju poljoprivrednih delatnosti, prodaja semena i sadnica, smatra se da je povezana isključivo sa njihovu primarnu delatnost dobita pod uslovom da NVO upotrebi prihode prodaje unutar delokruga ciljeva javnog dobita.

1.3. kod slučaja jedne NVO koja radi u oblasti zdravstva i koja vodi jednu trafiku prodaje na malo, takva komercijalna aktivnost ne smatra se da je povezana isključivo sa njihovu primarnu delatnost za javnu dobit. U ovom slučaju prihodi iz trafike prodaje na malo podleže naplati poreza na prihod korporacija, reducirana od svakog umanjenja koja se direktno povezuje sa trafikom prodaje na malo koja se zakonom priznaju.

2. Stav 2 Člana 33 priznaje pravo PAK-u da tretira „višak dobita” koju stvara NVO koja podleže porezu na prihod korporacija. Osnovni koncept je, da NVO sa statusom javne dobiti dobio status sa ciljem da pruža usluge za komuniteta. NVO sa statusom javne dobiti podržava od strane donatora koje prihvate smanjenje na njihove bruto prihode radi poticaja prihvate doprinose u pravcu ispunjavanja socialnih potreba društva. U takvim okolnostima, jedna NVO očekuje da operiše sa manjim maržom nego privatni biznis koji pruža iste ili slične usluge. U isto vreme poznato je da NVO sa statusom javnog dobita ima pravo da stvara toliko dobiti koji je dovoljan da sebe sadržava i po mogućnosti povećava pružanje usluga. Dobitci sa maržom nad onima normalno dobijene od privatnih preduzeća angažovane na iste ili slične aktivnosti ne smatraju se da su „višak dobita”.

3. Na specifičan način, na osnovu stave 4 Člana 33 zakona, sledeće situacije mogu da se tretiraju da stvaraju „višak dobita”:

3.1. kada dobiti koja proizilaze od aktivnosti NVO u vezi njenog javnog dobita, smanjuju od isplata za menadžere NVO, službenike, zaposlene i članova čije iznose su daleko veća nego one koja bi se isplatile ovim licima imajući u vidu njihova odgovornost i obavljanih dužnosti u ovim aktivnostima;

3.2. kada NVO osigurava robu i usluge, gde stvoreni dobiti od aktivnostima NVO u vezi njihovih cilja javnog dobita uradjene su teretom cena koja su mnoga od onih koja bi opteretila imajući u vidu količinu, kvalitet robe i usluga kao uslova pod kojima su osigurana ;

3.3. kada NVO daju imovine pod kirijom gde stvoreni dobiti od aktivnostima NVO u vezi njihovih cilja javnog dobita uradjene su teretom kirijom sa daleko većim normama nego one koja se obično plaćaju imajući u vidu standard i lokaciju imovine i drugih uslova sporazuma o kiriji;

3.4. kada NVO koja uzimaju pare na zajam, kao mikrofinansiske institucije kada ostvareni dobiti od aktivnostima NVO u vezi njihovih cilja javnog dobita uradjene su teretom kamate pod daleko većim normama od onih koja obično bi isplatile imajući u vidu rizik, rok i drugih kreditnih uslova;

3.5. kod svakog slučaja „višak dobita” koji podleže porezu na prihod korporacija je iznos višeg dobita kao gore navedeno u poredjenju sa onim koji obično bi uradili (u mesto potpunog iznosa dobita).

4. radi utvrđivanje stepena u koji svaki „višak dobita” dobije u od NVO, prema stavu 2 ovog člana, PAK treba da je u stanju da uzima informacije oko te NVO od:

4.1. kontrole NVO (kako je to ovlašćeno stavom 2 člana 33 Zakona);

4.2. godišnji izveštaji NVO koja se deklarišu prema članu 18 Zakona Br.03/L-134 o Slobodi Ujedinjenja u Nevladine Organizacije u nadležnog organa prema tom zakonu;

4.3. od nekog trećeg lica ili drugih izvora gde PAK ima pristup na informacijama shodno zakonu.

Član 22 **Poreske Deklaracije**

1. U skladu sa stavom 1 Člana 34 Zakona o Porezu na Prihod Korporacija, poreske deklaracije i finansiski pregledi treba da se dostavljaju u Poresku Administraciju Kosova dana ili pre 31 marta godine nastavka poreskog perioda. Ove deklaracije/finansiski pregledi mogu da se dostavljaju u PAK preko jedne ovlašćene banke ili finansiske institucije. Poreska deklaracija smatra se kao procena izvršena od samog poreskog obveznika.

2. Kada rok dostave poreske deklaracije ili finansiskog pregleda je subota, nedelja ili državni praznik, ovi obrasci mogu da se dostavljaju, bez kazne za zakašnjenjem, najkasnije prvog radnog dana nakon subote, nedelje ili državnog praznika.

3. Za ciljeve poreza na prihode, partnerstva su obavezne da deklarišu godišnje poreske deklaracije za partnerstvo, za prihode i troškove (ovi nisu obavezni da dostavljaju deklaraciju poreza na prihod korporacija) koja prikazuju za deo dobita ili gubitaka partnerstva koja su dodeljena partnerima, ali nisu obavezni da plaćaju koju odgovorajuću poresku obavezu. Sami partneri treba da obračunavaju za naplatu poreza na sve prihode koja oni uzimaju od partnerstva. Partneri inkorporirani u partnerstva koji su obavezni da dostavljaju deklaraciju poreza na prihod korporacija i koji uzimaju akcije dobita od partnerstva, treba da uključe one sa drugim prihodima koja podležu porezu na prihod korporacija.

Član 23

Knjige i Dokumentacija

1. Poreski obveznici sa godišnjim prihodom bruto od 50.000 evra ili više i oni sa godišnjim prihodima bruto manje od 50.000 evra, a koji su se opredelili da se oporezuju na osnovu realnih prihoda, vode knjige i dokumentaciju u skladu sa:

1.1. Člana 36 Zakona ; i

1.2. Stava 4 Člana 17 Administrativnog Uputstva br.15/2010 za sprovođenje Zakona Br.03/L-222 o Poreskoj Administraciji i Postupci.

2. Poreski obveznici sa bruto godišnjim prihodima manje od 50.000 evra koji nisu opredeljeni da se oporezuju na osnovu realnog prihoda, treba da vode knjige i dokumentaciju u skladu sa:

2.1. Članom 17 ovog Zakona; i

2.2. Stava 2 Člana 17 Administrativnog Uputstva br. 15 /2010 za sprovođenje Zakona Br.03/L-222 o Poreskoj Administraciji i Postupci.

3. Poreski obveznici spomenuti u stavu 1 i 2 obavezni su da izdaju fakture za nabavku robom u uslugama od njih.

4. Sadržaj knjiga i dokumentacije referisane u stavovima 1 i 2 ovog člana i faktura/kupona referisan u stavu 3 ovog Zakona, treba da u skladu sa Administrativnim Uputstvom br. 15/2010 za sprovođenje Zakona Br.03/L-222 o Poreskoj Administraciji i Postupci.

5. Dolje navedeni propisi Zakona Br.03/L-222 o Poreskoj Administraciji i Postupci, primenjuju se u vezi knjiga i dokumentaciju referisane u ovom članu:

5.1. Član 13, oko prevoda, vođenja u čuvanje podataka i perioda kojima pripada dokumentacija;

5.2. Član 14, oko pristupa u dokumentaciju od PAK, i za uzimanju i forkopiranju takvih podataka;

5.3. Član 14 i 15 oko zahteva poreskog obveznika da stvara podatke kada se traži od PAK ;

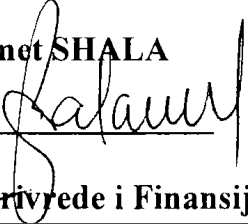
5.4. Član 19, u vezi podataka koja su se izgubile ili uništene ;

5.5. Član 15 i 53, o kaznama za ne vođenje dokumentacije i zabrane pristupa PAK-a u dokumentaciju.

Član 24
Stupanje na snagu

Ovo Administrativno upustvo stupa na snagu potpisivanjem od strane Ministra Privrede i Finansija.

Ahmet SHALA

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Shala', is written over a horizontal line.

Ministar Privrede i Finansija

Datum 19 / 11 / 2010